

Valtiovarainvaliokunnan liikennejaosto

Viite: Vuoden 2025 täydentävä talousarvioesitys (HE XXX/2024 vp)

TAET 2025 muutokset LVM:n hallinnonalalla, ml. ajantasainen tilannekuva momentin 31.10.77 kokonaisuudesta sekä ns. investointiohjelman hankkeiden toteutuksen kokonaisuudesta

TAET 2025 muutokset LVM:n hallinnonalalla

Vuoden 2025 täydentävässä talousarvioesityksessä liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalle esitetään 211,5 miljoonan euron lisäystä vuoden 2025 varsinaiseen talousarvioesitykseen verrattuna.

Perusväylänpidon momentille esitetään 79,4 miljoonan euron lisäystä siten, että määrärahan käytön edellytyksenä on Helsingin, Tampereen, Lahden, Jyväskylän, Kuopion ja Oulun seudun kuntien sitoutuminen vuosien 2024-2035 MAL-sopimusten tavoitteisiin, toimenpiteisiin ja niiden rahoitukseen siten kuin ne on vahvistettu neuvottelutuloksissa. Rahoitus on osa hallitusohjelman määräaikaista investointiohjelmaa. Lisäksi perusväylänpidon momentilta siirretään 100 000 euroa teknisenä korjauksena momentille 31.10.31 Eräät avustukset, koska kyseinen budjettiriihessä sovittu lisäys tulee kohdentaa perusväylänpidon momentin sijaan yksityistieavustuksiin. MAL-sopimuksiin liittyvät perusväylänpidon rahoitus jakautuu seuduille seuraavasti:

Helsingin seutu (juna-asemat, pienet parantamishankkeet Kuuma-seudulla ja Rantaradan Baana) yhteensä 35,4 milj. euroa

Tampereen seutu (ratikkaan kytkeytyvän Teiskontien liikennejärjestelyt, lähijunaseisakkeiden kehittäminen ja pienet parantamishankkeet) yhteensä 9,5 milj. euroa

Oulun seutu (pienet parantamishankkeet ml. alueellisen junaliikenteen kehittäminen) yht. 14 milj. euroa

Jyväskylän seutu (pienet parantamishankkeet) yht. 0,5 milj. euroa

Kuopion seutu (pienet parantamishankkeet) yht. 10 milj. euroa

Lahden seutu (pienet parantamishankkeet) yht. 10 milj. euroa

Lisäksi **Turun seudulle** tulee myöhemmin talousarviovalmisteluun Kupittaaan kanteen liittyvä esitys, josta osa 10 milj. euron rahoituksesta jakaantuu perusväylänpitoon ja avustusmomentille.

Väyläverkon kehittämismomentille esitetään yhteensä 451,9 miljoonan euron valtuuksia ja yhteensä 31,448 miljoonan euron määrärahaa. Valtuuksista 441,9 miljoonaa euroa ja määrärahoista 22 miljoonaa euroa aiheutuu MAL-sopimusten perusteella aloitettavista uusista väylähankkeista ja MAL-sopimusten perusteella myönnettävistä suunnittelumäärärahoista. Rahoitus on osa hallitusohjelman määräaikaista investointiohjelmaa. MAL-sopimusten perusteella aloitettavien hankkeiden valtuuden ja määrärahan käytön sekä myös MAL-sopimusten perusteella myönnettävien suunnittelumäärärahojen käytön edellytyksenä on kaupunkiseutujen MAL-

sopimusten allekirjoittaminen. MAL-sopimukset sisältävät seuraavat väyläverkon kehittämismomentin hankkeet:

Helsingin seutu:

- Vt 4 Lahdenväylä (välillä Kehä I-Kehä III ja Ilmasillan eritasoliittymä) 64 milj. euron valtuus
- Kehä I Maarinsolmun eritasoliittymä (Espoo) 33,7 milj. euron valtuus
- Kehittämishankkeiden suunnittelu 2 milj. euron määräraha

Lisäksi sopimukseen kuuluvasta Koivusaaren eritasoliittymästä (14,3 milj. eur) tulee talousarvioesitys myöhemmin.

Turun seutu:

- E18 Turun kehätie Raision keskustassa 190 milj. euron valtuus
- Kurkela-Kuusisto, Kaarinan läntinen ohitustie 103,2 milj. euron valtuus
- Turun satamaradan siirto 11 milj. euron valtuus

Oulun seutu:

- Oulun henkilöratapiha 24 milj. euron valtuus
- Kehittämishankkeiden suunnittelu 6 milj. euron määräraha

Jyväskylän seutu:

- Vt 4 Palokan kohta 15,5 milj. euron valtuus

Lahden seudulle esitettiin jo talousarvioissa 2025 92 milj. euron valtuus Vt12 Mankala-Tillola hankkeelle.

Lisäksi väyläverkon kehittämismomentille esitetään 10 miljoonan euron valtuutta ja 1 miljoonan euron määrärahaa hankkeelle Rautatieliikenteen kulunvalvontajärjestelmän modernisointi ja peruskorjausinvestointi (Digirata). Määrärahaisäyksestä 15 miljoonaa euroa aiheutuu Digiradan kehitys- ja verifiointivaihe -hankkeen RRF-rahoituksen (elpymis- ja palautumistukiväline) aikaistamisesta vuodelta 2026 vuodelle 2025.

Niin ikään osana hallitusohjelman määräaikaista investointiohjelmaa, liikenne- ja viestintäverkkojen avustusmomentille esitetään yhteensä 214,6 miljoonan euron valtuuksia ja 29,4 miljoonan euron määrärahaa MAL-sopimusten perusteella aloitettaville uusille raitiotiehankkeille Vantaan ratikka (144,1 milj. euroa), Tampereen seudun raitiotiet (55,5, milj. euroa) sekä Helsingin juna- ja metroasemien peruskorjaus (15 milj. euroa). Valtionavustusten myöntöpäätösten edellytyksenä on, että Helsingin ja Tampereen seudun kunnat sitoutuvat vuosien 2024-2035 MAL-sopimusten tavoitteisiin, toimenpiteisiin ja rahoitukseen siten kuin ne on vahvistettu neuvottelutuloksissa. Myöhemmin talousarvioesityksenä on tulossa Turun joukkoliikennekäytävän suunnittelu ja toteutus (yht. 10 milj. euroa).

Osakehankinnat-momentille esitetään liikenne- ja viestintäministeriölle 400 miljoonan euron valtuutta allekirjoittaa Länsirata Oy:n rakentamisvaihetta koskeva osakassopimus siten, että valtion rahoitusosuus hankkeen kustannuksista on enintään 400 miljoonaa euroa edellyttäen, että muut

omistajat rahoittavat hanketta vähintään 400 miljoonalla eurolla. Valtuudesta johtuen momentille esitetään 10,55 miljoonan euron määrärahaa vuodelle 2025.

Ns. Yle-momentille (siirto valtion tv- ja radiorahastoon) esitetään 16,029 miljoonan euron vähennystä indeksikorotuksen poistamisesta johtuen liittyen hallituksen esitykseen valtion televisio- ja radiorahastolain 3 § muuttamisesta parlamentaarisen YLE-työryhmän ehdotuksen mukaisesti.

Saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostot -momentille esitetään 85 miljoonan euron valtuutta 15-vuotisille kokonaispalvelusopimuksille saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostamiseen neljällä reittialueella. Momentille ei esitetä lisämäärärahaa.

Arvonlisäveromenot-momentille esitetään noin 76 miljoonan euron lisäystä menoarvion tarkentumisesta johtuen. Menoarvion tarkentuminen aiheutuu MAL-sopimuksiin liittyvistä määrärahalisäyksistä perusväylänpitoon ja väyläverkon kehittämismomentille.

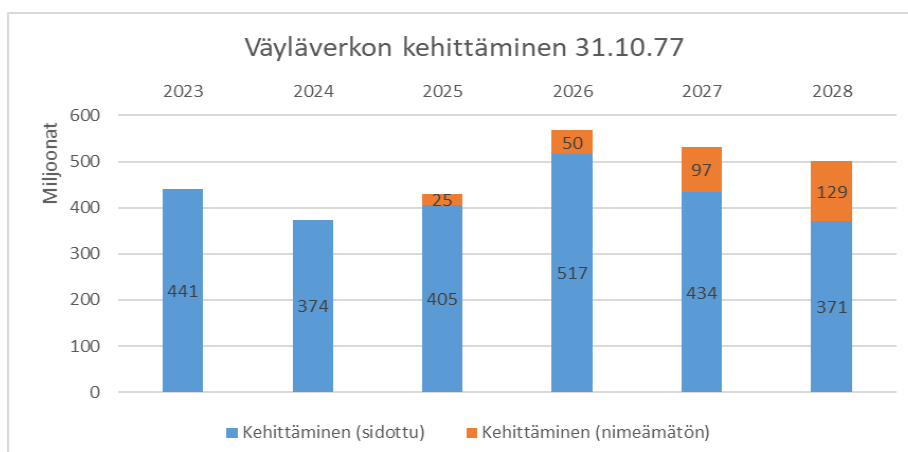
Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenoihin esitetään 258 000 euron lisäystä liittyen Moldovan ja Ukrainan lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien tukemiseen.

Liikenne- ja viestintäviraston toimintamenoihin esitetään 1,133 miljoonan euron siirtona tulevaa määrärahalisäystä liittyen saavutettavuusvalvonnan siirtoon momentilta 28.40.01.

Ajantasainen tilannekuva momentin 31.10.77 kokonaisuudesta sekä ns. investointiohjelman hankkeiden toteutuksen kokonaisuudesta

Väyläverkon kehittämiseen (mom 31.10.77) esitetään vuodelle 2025 yhteensä 405 141 000 euroa. Vuoden 2025 aikana on käynnissä yhteensä 27 tiehanketta, 13 ratahanketta ja yksi vesiväylähanke. Erikseen nimettyjä suunnitteluhankkeita on käynnissä neljä.

Nimeämätöntä hankevarausta on vuodelle 2025 jäljellä 25 271 000 euroa.

Väyläverkon kehittämiseen (vuosille 2024-2031) sisältyy yhteensä 1 520 800 000 euroa hallitusohjelman määräaikaaisesta investointiohjelmasta. Vuoden 2025 määrärahan osuus on 165 900 000 euroa.

Hallitusohjelman investointiohjelmassa nimetyistä hankkeista ja kokonaisuuksista on tehty päätöksiä tai esityksiä ao. taulukon mukaisesti. Rahoituksesta väyläverkon kehittämisen lisäksi on perusväylänpitoon (mom 31.10.20) esitetty yhteensä 537 400 000 euroa, avustukset liikenne- ja viestintäverkkoihin (mom 31.10.30) 214 600 000 euroa. Lisäksi Länsirataa varten osakemomentille (mom 31.1.88) esitetään 400 000 000 euron valtuutta.

Hallitusohjelman investointiohjelma (liikenneinfra)	TA päätökset ja esitykset
Korjausvelan purku	450
Infrahankkeet (Kehittämismomentti ja MAL- hankkeet)	1067,4
Länsirannikon kilpailukyvyyn ja kasvun edistämispaketti	99,9
VT5 Leppävirta-Kuopio	180
Pääradan kehittäminen Helsinki-Tampere, Liminka- Oulu-kaksoisraide, Tornio-Kolari -radan sähköistäminen	302,5
Länsirata-yhtiön pääomittaminen (Espoo-Lohja & Turku-Salo)	400
Savonrata - Kouvola-Kuopio nopeuden ja kapasiteetin nosto (suunnittelu)	3
Karjalanradan kehittäminen Luumäki-Imatra 2. vaihe	90
Rantaradan kehittäminen	80
	2672,8